



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.009.06.2020

Pan
Marek Fecycz
Prezes
Ochotniczej Straży Pożarnej w Cisnej
38-607 Cisna

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/035 – Funkcjonowanie Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (ksrg)

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Ochotnicza Straż Pożarna w Cisnej, 38-607 Cisna, zwana w dalszej treści „OSP.”
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marek Fecycz, Prezes OSP od dnia 19 marca 2011 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Regulacje prawne i organizacja funkcjonowania jednostki OSP. 2. Wyposażenie jednostki OSP oraz wyposażenie i wyszkolenie ratowników.
Okres objęty kontrolą	Kontrola obejmuje okres od 1 stycznia 2019 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych. Kontrolą mogą być również objęte dokumenty wytworzone wcześniej, niezbędne dla realizacji celu kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontroler	Mieczysław Fajger, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LRZ/101/2020 z 1 lipca 2020 r. (akta kontroli str.1)

¹T.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA I JEJ UZASADNIENIE

W ocenie NIK jednostka OSP jest przygotowana do funkcjonowania w ksrg.

OSP posiadała odpowiednie, adekwatne do przepisów i postanowień porozumienia o włączeniu do ksrg, wyposażenie oraz wyszkolonych ratowników w liczbie, niezbędnej do przeprowadzonych przez nią działań ratowniczych.

Kontrola wykazała, że akcje ratownicze były prowadzone przez osoby, posiadające właściwe wykształcenie, zwłaszcza takie, jak kierowanie akcjami ratowniczymi.

Wszyscy ratownicy, mogący brać udział w akcjach ratowniczych, posiadali aktualne badania lekarskie, dopuszczające ich do udziału w podejmowanych działaniach ratowniczych.

Sprzęt ratowniczy, w tym samochody pożarnicze, były sprawne i posiadały aktualne badania techniczne.

Wyposażenie osobiste ratowników, środki łączności, posiadane przez OSP, były w stanie nadającym się do natychmiastowego użycia.

NIK stwierdziła, że zapewniono jednostce OSP dobre warunki lokalowe, jednakże nieadekwatne do potrzeb, z powodu braku drugiego ogrzewanego garażu oraz niewielkiej powierzchni zaplecza socjalno-biurowego i szkoleniowego.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częstkowej³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Regulacje prawne i organizacja funkcjonowania jednostki OSP

Opis stanu faktycznego

1.1. W dniu 19 września 2002 r. pomiędzy Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej w Lesku, Wójtem Gminy Cisna i Prezesem OSP w Cisnej zawarto umowę – porozumienie na czas nieokreślony, z jednomiesięcznym okresem wypowiedzenia, w sprawie włączenia jednostki OSP do ksrg.

W dniu 1 marca 2005 r. ww. strony dokonały zmiany zawartej umowy – porozumienia poprzez aktualizację niektórych zapisów.

OSP zadeklarowała do wykorzystania w ksrg sprzęt, będący na jej wyposażeniu i stanowiący własność jednostki, a to:

- samochód pożarniczy marki STAR 266 (GBM-2,5/8 – po kapitalnym remoncie i modernizacji w 2012 r.) wraz z wyposażeniem, rok produkcji 1987,
- sprzęt pożarniczy i ratowniczy w postaci pompy szlamowej WT-30X z silnikiem Honda GX 240, rok produkcji 2004,
- pilarki do drewna STHIL MS-290, rok produkcji 2004.

Deklarowany w porozumieniu samochód pożarniczy i sprzęt nadal znajduje się na wyposażeniu OSP.

Jednostka miała być alarmowana do działań poprzez radiowy system selektywnego włączania syren alarmowych, radiostacje samochodowe, linię telefoniczną i inne środki łączności, określone w wykazie Planu Ratowniczego Powiatu.

OSP zadeklarowała zapewnienie 15 przeszkolonych członków OSP, w tym dwóch naczelników OSP, jednego dowódcy sekcji/plutonu, dwóch operatorów sprzętu/kierowców OSP, dwóch ratowników medycznych.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

Decyzją Komendanta Głównego PSP z dnia 16 maja 2003 r.⁴, na podstawie § 4 ust. 2 ówczesnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 września 1998 r. w sprawie zakresu, szczegółowych warunków i trybu włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej do ksrg⁵, z dniem 16 maja 2003 r. włączono jednostkę OSP do ksrg.

Na mocy § 7 obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 września 2014 r. w sprawie zakresu, szczegółowych warunków i trybu włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej do ksrg⁶ (rozporządzenie w sprawie włączania jednostek do ksrg), jednostki włączone do ksrg przed wejściem w życie nowego rozporządzenia (17 października 2014 r.), zachowują przynależność do systemu.

Wyposażenie OSP spełnia wymagania, obecnie obowiązującego, rozporządzenia w sprawie włączania jednostek do ksrg.

(akta kontroli str. 2 – 9 i str. 88 - 90)

1.2. Zgodnie z wymogami § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie włączania jednostek do ksrg, OSP spełnia warunki do działań ratowniczych na poziomie podstawowym i do tego celu posiada:

- jeden średni i jeden lekki samochód ratowniczo-gaśniczy,
- co najmniej 12 wyszkolonych ratowników,
- skuteczny system łączności powiadamiania i alarmowania,
- urządzenia łączności w sieci radiowej systemu na potrzeby działań ratowniczych,
- pozostaje w gotowości do podejmowania działań ratowniczych.

W ramach swojej działalności ratowniczo-gaśniczej, ratownicy OSP mogą również wykonywać czynności ratownicze na poziomie podstawowym w zakresie ratownictwa wysokościowego i ratownictwa chemiczno-ekologicznego i w tym celu posiadają odpowiedni sprzęt i stosowne wyposażenie.

(akta kontroli str. 10 - 14)

1.3. OSP nie prowadziła zorganizowanej współpracy z innymi podmiotami i organami na terenie Gminy Cisna w zakresie działań ratowniczych, związanych z pandemią koronawirusa COVID-19.

Z powodu pandemii koronawirusa COVID-19 nie wystąpiły przypadki absencji ratowników (choroba, kwarantanna, opieka) i nie było zagrożone wykonywanie, określonych w umowie o włączeniu do ksrg, działań ratowniczych, ponieważ powiat leski oraz powiaty ościenne w znikomym stopniu zostały dotknięte zakażeniami koronawirusem.

Na dzień 30 czerwca br. stwierdzono zakażenie koronawirusem zaledwie u 3 osób w powiecie leskim, 3 w brzozowskim i 2 w bieszczadzkim.

Strażacy, celem ochrony przed koronawirusem, zostali wyposażeni w środki ochrony osobistej przez Gminę Cisna oraz z własnych zakupów w postaci 6 ubrań ochronnych kat. III, 100 par rękawiczek nitrylowych, 5 sztuk maseczek twarzowych typ FFP, 15 sztuk maseczek chirurgicznych, 5 sztuk środków dezynfekcyjnych, 6 sztuk okularów/gogle, 10 worków na odpady.

Jednostka OSP w planie walki z epidemią koronawirusa była przeznaczona do zabezpieczania transportów żywności dla miejscowej ludności.

(akta kontroli str. 7 i str. 15)

⁴ Decyzja Komendanta Głównego Nr IX/53 KS RG z dnia 16 maja 2003 r.

⁵ Dz. U. Nr 121, poz.798.

⁶ Dz. U., poz. 1317.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Podstawowe zapisy porozumienia, będące podstawą włączenia jednostki do ksrq, są zgodne z wymaganiami § 3 ust. 2 obecnie obowiązującego rozporządzenia w sprawie włączania jednostek do ksrq, a zwłaszcza odnośnie liczby ratowników oraz liczby i potencjału sprzętu oraz wyposażenia ratowniczego.

Zdaniem NIK jednostka posiada zdolność operacyjną, w tym siły i środki, niezbędne do przeprowadzania działań ratowniczych.

OBSZAR

2. Wyposażenie jednostki OSP oraz wyposażenie i wyszkolenie ratowników

Opis stanu
faktycznego

2.1. OSP posiada statut, który w zakresie działań ratowniczych był konsultowany z Komendą Powiatową PSP w Lesku.

Według stanu na 30 czerwca 2020 r. liczba członków OSP wynosiła 22, w tym 12 członków OSP, biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych.

Jednostka OSP została włączona do ksrq w dniu 16 maja 2003 r., na czas nieokreślony.

Zawarta w dniu 19 września 2002 r. umowa - porozumienie o włączeniu do ksrq była aktualizowana w dniu 1 marca 2005 r.

W zawartym porozumieniu zadeklarowano realizację przez jednostkę działań ratowniczych na poziomie podstawowym.

Ponadto strażacy jednostki OSP zostali przeszkoleni na poziomie podstawowym i mają możliwości prowadzenia czynności w zakresie podstawowym ratownictwa chemiczno-ekologicznego i wysokościowego.

Do realizacji ww. zadań posiadają stosowny sprzęt i wyposażenie.

Do wykorzystania w systemie ksrq przewidziano, posiadane przez jednostkę OSP, siły i środki w postaci:

- jednego średniego i jednego lekkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego,
- 12 wyszkolonych ratowników,
- skutecznego systemu łączności powiadamiania i alarmowania,
- urządzeń łączności w sieci radiowej systemu na potrzeby działań ratowniczych;
- pozostawanie w gotowości do podejmowania działań ratowniczych.

Jednostka OSP posiada na stanie wyposażenie w postaci 1 zestawu hydraulicznych narzędzi ratowniczych (rozpieracz, nożyce, pompa).

Na mocy porozumienia, zawartego w dniu 2 stycznia 2018 r. przez OSP z Wójtem Gminy Cisna, jednostka OSP otrzymała w użyczenie do użytkowania do wszystkich działań ratowniczych, prowadzonych przez OSP, generator prądotwórczy G8-E.

(akta kontroli str.16 – 30 i str. 91)

2.2. Jednostka OSP nie była włączana do wojewódzkiego odvodu operacyjnego.

(akta kontroli str. 7 - 9)

2.3. W dniu 30 września 2014 r., z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2015 r., OSP zawarła z Gminą Cisna umowę użyczenia użytkowania przez OSP nieruchomości gruntowej, położonej w Cisnej o powierzchni 0,14447 ha, stanowiącej działkę Nr 152, zabudowaną budynkiem, będącym własnością Gminy, w którym OSP użytkuje na swoje potrzeby 117 m² powierzchni.

Budynek jest ogrzewany, w bardzo dobrym stanie technicznym i estetycznym.

Nie stwierdzono braków w wyposażeniu obiektów, przypadków uszkodzeń ani żadnych śladów dewastacji.

W strażnicy jest zamontowany system selektywnego alarmowania oraz sprawna syrena alarmowa.

W skład powierzchni, użytkowanej przez OSP, wchodzi następujące pomieszczenia:

- garaż, w którym garażowany jest średni samochód ratowniczo-gaśniczy marki Star 266 (GBM-Rt 2,5/8), 33 letni, drzwi garażowe podnoszone mechanicznie,
- pomieszczenie, będące jednocześnie pomieszczeniem socjalnym, szkoleniowym oraz zapleczem magazynowym,
- pomieszczenie sanitarne, wyposażone w kabinę prysznicową, umywalkę, ubikację, utrzymane w należyтым stanie sanitarno-higienicznym.

Wszystkie pomieszczenia są utrzymane w należyтым stanie technicznym, sanitarnym, higienicznym i estetycznym.

Na mocy umowy użyczenia z dnia 30 października 2014 r., zawartej przez OSP z Gminą Cisną, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2015 r., OSP użytkuje nieruchomość, położoną w Cisnej na działce Nr 273/3, będącej własnością Gminy, zabudowaną garażem dwustanowiskowym, z których OSP użytkuje garaż po prawej stronie budynku o powierzchni 23 m².

Budynek garażu znajduje się w oddaleniu 300 m od siedziby OSP.

W garażu przechowywany jest lekki samochód ratowniczy marki Volkswagen T-4 (GLM 12), 29 letni, nieposiadający zbiornika na wodę.

Garaż jest w dobrym stanie technicznym i estetycznym, jednakże nie posiada ogrzewania, stąd też nie nadaje się do garażowania samochodu gaśniczo-ratowniczego, posiadającego wodę.

Remiza jednostki OSP spełniała, obowiązujące wymogi i standardy, zgodnie z zatwierdzonymi przez MSWiA standardami, zawartymi w „Analizie Potencjału Ratowniczego Ochotniczych Straży Pożarnych, włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego – 2011 r.”, jak również obecnie obowiązujące, zawarte w Analizie (...), zatwierdzonej przez Komendanta Głównego PSP w 2019 r., za wyjątkiem posiadania ogrzewania w drugim garażu, do przechowywania lekkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego, posiadającego wodę.

(akta kontroli str. 31 –51 i str. 7 - 9)

2.4. Strażacy OSP, uczestniczący w działaniach ratowniczych, wyposażeni są w środki ochrony indywidualnej, zgodnie ze standardami, wyznaczonymi przez Komendanta Głównego PSP, a to:

- w indywidualne środki ochrony osobistej, tj. ubrania specjalne (16 sztuk), rękawice specjalne (16 sztuk), kominiarki (18 sztuk), hełmy (16 sztuk), buty strażackie (17 sztuk),
- elementy wyposażenia, tj. maski do aparatów oddechowych (4 sztuki), sygnalizatory bezruchu (5 sztuk), pasy strażackie (10 sztuk), uprząż ewakuacyjna (2 sztuki).

Nie stwierdzono braków i ubytków w wyposażeniu.

Zarówno indywidualne środki ochrony osobistej, jak również pozostałe elementy wyposażenia, utrzymane są w należyтым porządku, tj. sprawne, wyczyszczone, zakonserwowane oraz odpowiednio przechowywane.

OSP posiada obecnie na swoim stanie 33 letni średni samochód ratowniczo-gaśniczy marki Star 266 (GBM-Rt 2,5/8), oraz 29 letni lekki samochód ratowniczy marki Volkswagen T-4 (GLM 12).

Pojazdy posiadają ważne badania techniczne do dnia 31 marca 2021 r. i 5 maja 2021 r. i są one odnotowane w dowodach rejestracyjnych pojazdów.

Pojazdy posiadają ważne polisy ubezpieczeniowe do dnia 31 grudnia 2020 r. i do dnia 6 czerwca 2021 r.

W toku kontroli poddano oględzinom, losowo wybranych, 20 sztuk wyposażenia z grupy pompy pożarnicze, armatura i osprzęt pożarniczy, narzędzia ratownicze i stwierdzono, że ilościowo sprzęt jest zgodny z minimalnym standardem wyposażenia, kompletny i sprawny.

Oględzinom poddano również sprzęt ratownictwa medycznego, zestaw ratownictwa medycznego PSP R1, poprzez sprawdzenie kompletności zestawu, wybierając losowo 10 pozycji zestawu i stwierdzono, że jest kompletny i zgodny ze standardem wyposażenia zestawu R1.

Minimalny standard wyposażenia jednostki OSP w pojazdy, sprzęt i urządzenia pożarnicze, sprzęt specjalistyczny jest również zgodny z wymogami i standardami, określonymi w „Analizie potencjału ratowniczego ochotniczych straży pożarnych, włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego”, zatwierdzonej przez Komendanta Głównego PSP w 2019 r.

Zgodnie z przepisami, zapewniono wymagane certyfikaty i przeglądy pojazdów, sprzętu oraz wymagane dokumenty kierowców pojazdów ratowniczo-gaśniczych.

Sprzęt ratowniczy poddawany był okresowym badaniom technicznym i posiada aktualne dopuszczenia do użytkowania i atesty serwisów producentów.

Dotyczy to sprzętu w postaci aparatów dróg oddechowych, hydraulicznych narzędzi ratowniczych, agregatu prądotwórczego i pompy WT30X.

OSP posiada na stanie sprawny sprzęt łączności w postaci radiotelefonu przenośnego Motorola CP-160 oraz radiotelefonu przewoźnego Motorola GM-360.

Stan wyposażenia jednostki OSP umożliwiał realizację zadań, zadeklarowanych w porozumieniu o włączeniu do ksrq.

Jednostka posiada na swoim wyposażeniu sprzęt ratowniczy, określony w „Zasadach organizacji ratownictwa chemicznego i ekologicznego w ksrq” oraz „Zasadach organizacji ratownictwa wysokościowego w ksrq”⁷, jednakże jednostka nie zadeklarowała gotowości operacyjnej w zakresie działań ratownictwa chemicznego i ekologicznego oraz ratownictwa wysokościowego.

Nie przewiduje również tego porozumienie o włączeniu do ksrq.

Na stanie jednostki OSP nie znajdują się wycofane z eksploatacji pojazdy, sprzęt silnikowy, lub ratowniczy.

(akta kontroli str. 7 – 14, str. 25 – 30, str. 47 i str. 52 - 59)

2.5. Całkowita liczba członków OSP, wg stanu na dzień 30 czerwca 2020 r., wynosiła 22 osoby, w tym 12 ratowników, biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych.

Stan faktyczny wyszkolenia członków OSP przedstawiał się następująco: podstawowe – 14, bhp – 14, kierowcy – konserwatora sprzętu 3, ratownictwa technicznego – 7, kwalifikowanej pierwszej pomocy – 4, zabezpieczenia ładowania/współpracy z LPR – 4, dowódcy – 5, naczelnika – 2, kierowanie ruchem drogowym – 6.

Na podstawie losowo wybranej dokumentacji 10 akcji ratowniczych, przeprowadzonych przez jednostkę OSP w okresie objętym kontrolą stwierdzono, że uczestniczący w akcji ratownicy kontrolowanej jednostki OSP:

- w bezpośrednich działaniach ratowniczych OSP, w czasie, kiedy była prowadzona akcja, brali udział członkowie, którzy ukończyli 18 lat i nie przekroczyli 65 lat, co było zgodne z wymogami art. 19 ust. 1b ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. *o ochronie przeciwpożarowej*⁸,

⁷Zatwierdzonych w lipcu 2013 r. przez Komendanta Głównego PSP dla ww. dziedzin ratownictwa specjalistycznego

⁸ Dz. U. z 2020 r., poz. 961 ze zm.

- posiadali wymagane wykształcenie (w tym szkolenia bhp), zachowując tym samym minimalny standard wykształcenia,
- posiadali ważne badania lekarskie i ubezpieczenie,
- liczba strażaków, biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych, była zgodna z deklaracją zawartą w porozumieniu o włączeniu do ksrg.
- w działaniach ratowniczych brali udział jedynie strażacy OSP, spełniający wymagane kryteria oraz mający ukończone szkolenie pożarnicze,
- stan wykształcenia umożliwiał pełne wykorzystanie sprzętu, będącego na stanie jednostki OSP oraz realizację zadań, zadeklarowanych w porozumieniu o włączeniu do ksrg.

Strażacy OSP, biorący bezpośredni udział w działaniach ratowniczych, spełniali, wymagane przepisami kryteria oraz posiadali, odpowiednie do pełnionej funkcji, przeszkolenie, a ratownicy funkcyjni spełniali dodatkowe wymagania, takie jak prawo jazdy wymaganej kategorii, zaświadczenie do prowadzenia pojazdów uprzywilejowanych, stosowne przeszkolenie do obsługi posiadanego, specjalistycznego wyposażenia.

(akta kontroli str. 7 - 9)

2.6. Zgodnie z „Zasadami organizacji szkoleń członków ochotniczych straży pożarnych, biorących bezpośredni udział u działaniach ratowniczych”, zatwierdzonymi przez Komendanta Głównego PSP w 2015 r., członkowie OSP, biorący bezpośredni udział w działaniach ratowniczych, doskonalili swoje umiejętności w formie:

- zajęć praktycznych w Komendzie Powiatowej PSP w Lesku oraz w obiektach jednostki ratowniczo-gaśniczej, doskonalących nabyte umiejętności;
- samokształcenia kierowanego;
- ćwiczeń w macierzystej jednostce OSP;
- zapoznawania się z obiektami szczególnymi ze względu na charakter zagrożenia, zlokalizowanymi na obszarze operacyjnym danej jednostki;
- czynnego udziału w zawodach sportowo-pożarniczych.

W poszczególnych formach doskonalenia, realizowanych w okresie objętym kontrolą, uczestniczyło 13 ratowników.

Informacje, dotyczące doskonalenia nie są specjalnie dokumentowane, lecz przekazywane w formie korespondencji radiowej do Komendanta PSP w Lesku, informujące o czasie i miejscu odbywania zajęć doskonalących.

W badanym okresie OSP ubiegała się i otrzymała środki finansowe od Komendanta Głównego PSP i MSWiA na realizację następujących zadań:

1) W 2019 r. - dotację w kwocie 4.100 zł, na realizację zadania publicznego pod nazwą „Zapewnienie gotowości bojowej jednostki ochrony przeciwpożarowej, włączonej do ksrg.”

Dotacja została przeznaczona i rozliczona na dofinansowanie zakupu wyposażenia osobistego i ochronnego strażaków OSP.

2) W 2019 r. - dotację w kwocie 5.000 zł, na dofinansowanie zadania „Organizowanie przedsięwzięć, służących krzewieniu sportu i kultury fizycznej.”

Dotację wykorzystano i rozliczono, m.in. na doskonalenie sprawności i umiejętności strażaków OSP.

3) W 2020 r. - dotację w kwocie 3.600 zł na dofinansowanie zadania pod nazwą „Zapewnienie gotowości bojowej jednostki ochrony przeciwpożarowej, włączonej do ksrg.”

Środki zostaną przeznaczone na zakup wyposażenia osobistego i ochronnego strażaków OSP.

(akta kontroli str. 7 – 9 i str. 60)

2.7. W czasie, gdy włączano jednostkę OSP do systemu ksrq, tj. 16 maja 2003 r., obowiązujące wówczas rozporządzenie w sprawie włączania jednostek do ksrq, nie wymagało, aby ustalenia w zakresie gotowości operacyjnej OSP, były ujmowane w porozumieniach o włączeniu OSP do ksrq, stąd też obowiązujące porozumienie ich nie zawiera.

W uzgodnieniach, przeprowadzonych z Komendą Powiatową PSP w Lesku i Wójtem Gminy Cisna, jednostka OSP zadeklarowała gotowość operacyjną całodobową.

W ramach struktury Komendy Powiatowej PSP w Lesku funkcjonuje stanowisko kierowania Komendanta Powiatowego PSP, pełniące służbę całodobowo, które poprzez dostępne narzędzia teleinformatyczne, na bieżąco, całodobowo monitoruje gotowość jednostek ksrq do podejmowania działań ratowniczych, ze szczególnym uwzględnieniem jednostek OSP, włączonych do ksrq, w tym w szczególności odnośnie:

- czasowego obniżenia gotowości operacyjnej,
- liczby członków OSP, mogących podejmować bezpośrednie działania ratownicze,
- sprawności technicznej samochodów pożarniczych i pozostałego sprzętu, będącego na stanie OSP.

Jednostka OSP, zgodnie z § 56 ust. 1 rozporządzenia MSWiA z dnia 3 lipca 2017 r. *w sprawie szczegółowej organizacji ksrq*⁹ (rozporządzenie o ksrq), wykonywała obowiązek przekazywania szczegółowych danych do stanowiska kierowania Komendanta Powiatowego PSP w Lesku o braku możliwości podjęcia działań ratowniczych albo o stanie obniżonej gotowości operacyjnej oraz informowała o zadysponowaniu ich sił i środków do działań ratowniczych na bieżąco.

W okresie objętym kontrolą nie odnotowano przypadków informowania Komendy Powiatowej PSP w Lesku przez jednostkę OSP o obniżonej gotowości operacyjnej OSP. Jednostka OSP w 2019 r. i w I połowie 2020 r. przeprowadziła łącznie 46 działań ratowniczych, w tym 19 dotyczących pożarów, 22 dotyczących miejscowych zagrożeń oraz 5 w sprawie fałszywych alarmów.

W okresie objętym kontrolą, jednostka OSP w dwóch przypadkach, pomimo dyspozycji, nie wyjechała do działań ratowniczych, a to:

- do palącej się instalacji elektrycznej na strychu domu, z powodu braku kierowcy,
- do powalonego drzewa, blokującego drogę gminną, z powodu awarii akumulatora samochodowego.

Liczba dyspozycji i suma wyjazdów jednostki OSP, odnotowanych w Księżce Naczelnika OSP, zawierającej zapisy działań ratowniczych i wyjazdów alarmowych, jest zgodna z dokumentacją, prowadzoną przez OSP oraz z dokumentacją, prowadzoną przez Komendę Powiatową PSP w Lesku.

W okresie od 1 stycznia 2019 r. do dnia 30 czerwca br., Komenda Powiatowa PSP w Lesku w dniu 26 czerwca 2019 r. przeprowadziła inspekcję gotowości operacyjnej w jednostce OSP.

W wyniku przeprowadzonej inspekcji, OSP uzyskała 81 punktów i ocenę dobrą.

Komenda Powiatowa PSP w Lesku nie formułowała pod adresem OSP uwag i wniosków pokontrolnych

(akta kontroli str. 7 – 9 i str. 61 - 87)

2.8. Zgodnie z § 33 rozporządzenia o ksrq, OSP prowadzi ewidencję zdarzeń, podczas których prowadziła działania ratownicze.

W jednostce OSP znajduje się:

- Książka Naczelnika OSP, zawierająca zapisy działań ratowniczo-gaśniczych,
- dokumentacja, potwierdzająca wyszkolenie - aktualny wykaz osób, posiadających

⁹ Dz. U., poz. 1319 ze zm.

szkolenia,

- dokumentacja, potwierdzająca badania lekarskie - aktualny wykaz osób, posiadających badania lekarskie.

Ponadto na wyposażeniu samochodów znajdują się druki dokumentowania działań ratowniczych, zgodnie z rozporządzeniem o ksrp oraz dane radiowe.

Na stanie jednostki OSP znajdowała się instrukcja przyjęcia śmigłowca LPR.

(akta kontroli str. 7 - 9)

2.9. Odnośnie trudności i ograniczeń, związanych z realizowaną przez OSP społeczną działalnością w zakresie ochrony przeciwpożarowej, Henryk Gajda – Naczelnik OSP wyjaśnił, „że współpraca OSP z Komendą Powiatową PSP w Lesku układa się należycie i Komenda PSP w Lesku w pełni wywiązuje się ze swoich obowiązków wobec OSP oraz udziela wszechstronnej pomocy i służy radami.

Nie występują problemy z udziałem i uczestnictwem ratowników OSP w akcjach ratowniczych, jak również żadne problemy z wyposażeniem OSP w sprzęt oraz elementy wyposażenia ratowników, zgodnie z obowiązującymi obecnie standardami. Jednym z głównych i znaczącym problemem dla OSP jest pozyskiwanie nowych kandydatów na ratowników z braku chętnych w środowisku.

W OSP nie występują braki w wyszkoleniu obecnych ratowników ani problemy z możliwością doskonalenia swoich umiejętności ratowniczych przez ratowników.

W OSP nie występują braki kadrowe w zakresie kierowców – OSP dysponuje do akcji ratowniczych 4 kierowcami.

Największym problemem dla sprawnego funkcjonowania OSP i wykonywania zadań jest brak drugiego, ogrzewanego garażu, w którym mógłby być przechowywany drugi samochód ratowniczo-gaśniczy, posiadający wodę.

Drugi garaż, którym dysponuje OSP, znajduje się w znacznym oddaleniu od OSP, o około 300 m i nie posiada ogrzewania, stąd też nie nadaje się na garażowanie samochodu gaśniczo-ratowniczego, posiadającego wodę.

W garażu nie jest w stanie zmieścić się średni samochód ratowniczo-gaśniczy, który Gmina Cisna i OSP nabędzie, w ramach otrzymanej promesy, za wysoką frekwencją wyborczą, od Rządu RP.

W garażu, w którym obecnie przechowywany jest średni samochód ratowniczo-gaśniczy STAR, planuje się umieścić nowy samochód ratowniczo-gaśniczy, do czasu uzyskania pozwolenia na rozbudowę istniejącego garażu.

Będący obecnie na wyposażeniu samochód zostanie umieszczony w garażu, w którym był przechowywany gimbus szkolny.

Obecnie toczy się postępowanie przetargowe na zakup tego samochodu.

Ponadto Gmina Cisna przeprowadziła już przetarg na zakup lekkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego i wyłoniła w tym postępowaniu najkorzystniejszego oferenta.

Dla sprawnego funkcjonowania OSP, niezbędnym i koniecznym jest dobudowanie drugiego garażu do budynku, w którym mieści się OSP oraz powiększenie zaplecza szkoleniowo-socjalnego wraz z biurem dla Prezesa OSP, ze względu, m.in. na obecną ciasnotę pomieszczeń szkoleniowo-socjalnych oraz konieczność zapewnienia przestrzegania przepisów RODO.”

(akta kontroli str. 78)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

OSP dysponuje zasobami, pozwalającymi jej na branie udziału w akcjach ratowniczych, w ramach ksrg.

Członkowie jednostki brali udział w zajęciach podnoszących ich kwalifikacje, posiadali aktualne przeszkolenia oraz badania lekarskie, dopuszczające ich do uczestnictwa w akcjach.

Stan wyszkolenia umożliwiał realizację zadań, zadeklarowanych w porozumieniu o włączeniu do ksrg.

Naczelnik prowadził dokumentację z akcji ratowniczych, a jej badanie wykazało, że w akcjach uczestniczyli ratownicy, posiadający odpowiednie kwalifikacje oraz badania lekarskie.

NIK ustaliła również, że sprzęt ratowniczy oraz wyposażenie osobiste ratowników było kompletne oraz przygotowane do użycia, a także posiadało aktualne certyfikaty lub badania techniczne. Jednakże warunki lokalowe (garaż) nie były adekwatne w stosunku do potrzeb.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Rzeszów, dnia 14 września 2020 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Kontroler
Mieczysław Fajger
Główny specjalista kontroli
państwowej
/-/

Dyrektor
Wiesław Motyka

p.o. WICEDYREKTORA
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Rzeszowie
z up. /-/
Robert Łukasz